

RP 89/2026 rd

Regeringens proposition till riksdagen om ändring av bestämmelserna om betalning av statens andelar av vissa sociala trygghetsförmåner

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att bestämmelserna om betalning av statens andelar som betalas av statliga medel enligt lagen om sjömanspensioner, lagen om pension för företagare, lagen om pension för lantbruksföretagare, lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen, lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier och lagen om utkomststöd förenhetligas. Syftet med propositionen är att förtydliga och förenhetliga bestämmelserna om betalning och justering av statens andelar av förmåner och kostnader som betalas till Sjömanspensionskassan, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Folkpensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen. Syftet är att ändra förfarandet för utbetalning så att det vid social- och hälsovårdsministeriet inte längre fattas separata beslut om förskotten på statens andelar och justeringen av dem, utan utbetalningen baserar sig på en utredning som verkställaren gör om det belopp som årligen behövs och som betalas månatligen. De föreslagna ändringarna får inga konsekvenser för förmånstagarna.

Lagarna avses träda i kraft den 7 december 2026.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
MOTIVERING.....	4
1 Bakgrund och beredning.....	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Beredning.....	4
2 Nuläge och bedömning av nuläget	4
2.1 Lagen om sjömanspensioner.....	5
2.2 Lagen om pension för företagare.....	5
2.3 Lag om pension för lantbruksföretagare.....	6
2.4 Lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	6
2.5 Lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen.....	7
2.6 Lagen om utkomststöd.....	8
2.7 Lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier	8
3 Målsättning.....	9
4 De föreslagna ändringarna.....	9
4.1 Lagen om sjömanspensioner.....	9
4.2 Lagen om pension för företagare.....	9
4.3 Lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier	10
4.4 Lagen om pension för lantbruksföretagare.....	10
4.5 Lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	10
4.6 Lagen om utkomststöd.....	11
4.7 Lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen.....	11
5 Remissvar	12
6 Specialmotivering.....	12
6.1 Lagen om sjömanspensioner.....	12
6.2 Lagen om pension för företagare.....	13
6.3 Lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier	13
6.4 Lagen om pension för lantbruksföretagare.....	13
6.5 Lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	14
6.6 Lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen.....	15
6.7 Lagen om utkomststöd.....	16
7 Bestämmelser på lägre nivå än lag	16
8 Ikraftträdande	17
9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning.....	17
LAGFÖRSLAG.....	18
1. Lag om ändring av 152 § i lagen om sjömanspensioner	18
2. Lag om ändring av 140 § i lagen om pension för företagare.....	19
3. Lag om ändring av 8 § i lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier	20

4. Lag om ändring av 135 och 135 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare	21
5. Lag om ändring av 150 och 180 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	23
6. Lag om ändring av 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen	24
7. Lag om ändring av 27 b § i lagen om utkomststöd	25
BILAGA	26
PARALLELLEXTER	26
1. Lag om ändring av 152 § i lagen om sjömanspensioner	26
2. Lag om ändring av 140 § i lagen om pension för företagare	28
3. Lag om ändring av 8 § i lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier	30
4. Lag om ändring av 135 och 135 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare	31
5. Lag om ändring av 150 och 180 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	35
6. Lag om ändring av 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen	37
7. Lag om ändring av 27 b § i lagen om utkomststöd	39

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

I olika förmånslagar föreskrivs det om statens skyldighet att betala en del av förmånstagarnas förmånsutgifter. I övrigt täcks förmånsutgifterna med de premieinkomster som tas ut av förmånstagarna, arbetsgivarnas betalningsandelar och avkastningen av placeringar. Social- och hälsovårdsministeriet fattar årligen ett beslut om utbetalning, enligt beslutet betalas förmånsutgifter månatligen till den som verkställer förmånen.

1.2 Beredning

Regeringens proposition har beretts i samarbete med Pensionsskyddscentralen, Sysselsättningsfonden, Sjömanspensionskassan, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Folkpensionsanstalten.

Utkastet till regeringsproposition var på remiss mellan den 1 april och den 22 april 2026.

Utlåtanden begärdes av sammanlagt sju remissinstanser och dessutom hade alla intresserade möjlighet att lämna utlåtande i tjänsten Utlåtande.fi. Remisstiden är kortare än den allmänna rekommendationen eftersom propositionen har beretts i samarbete med de centrala verkställarna. Det kom in sammanlagt fyra yttranden till utlåtandetjänsten inom den utsatta tiden. Utlåtanden lämnades av Pensionsskyddscentralen, Sjömanspensionskassan, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Dessutom yttrade sig Sysselsättningsfonden, finansministeriet och Statskontoret om ärendet.

Utlåtandena om utkastet till regeringens proposition är offentligt tillgängliga i utlåtandetjänsten på sidan för begäran om utlåtande <https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=fa083620-2f80-47ee-86dc-b8c008503c3c>.

Beredningsunderlaget för regeringens proposition finns i social- och hälsovårdsministeriets offentliga tjänst (projektsidan <https://stm.fi/sv/projekt?tunnus=STM169:00/2025>).

2 Nuläge och bedömning av nuläget

Staten betalar månatligen till de som verkställer och ansvarar för verkställigheten av förmånerna (Sjömanspensionskassan, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, Pensionsskyddscentralen, Folkpensionsanstalten och Sysselsättningsfonden) för täckande av förmånsutgifterna högst ett belopp som årligen godkänns under momentet för förmåner i fråga i statsbudgeten. På hösten varje år lämnar de som verkställer förmånerna in en redogörelse till social- och hälsovårdsministeriet för det uppskattade behovet av anslag för utbetalning av stöd för följande år. Ministeriet fattar ett beslut om utbetalning av förmånerna, enligt beslutet betalas det belopp som fastställts i beslutet månatligen under det följande året till den som ansvarar för verkställigheten av förmånen. På våren varje år lämnar de som verkställer förmånerna in en redogörelse till ministeriet för det slutliga beloppet av de förmåner som betalats föregående år och genom sitt beslut fastställer ministeriet det slutliga beloppet av den förmån som betalas ut. Årligen fattas cirka 40–50 beslut.

2.1 Lagen om sjömanspensioner

Sjömanspensionskassan är den arbetspensionsförsäkrare som ansvarar för sjöfarens lagstadgade pensionsskydd. Sjömanspensionskassan beviljar och betalar sjömän pensioner enligt lagen om sjömanspensioner (1290/2006) som grundar sig på förvärvsarbete. Bestämmelser om pensionskassans verksamhet finns i lagen om sjömanspensioner.

Bestämmelser om betalning av statens andel finns i lagen om sjömanspensioner och i statsrådets förordning om verkställighet av lagen om pension för företagare (1406/2006). I lagen föreskrivs det att staten till pensionskassan betalar 29 procent av de pensioner och rehabiliteringspenningar enligt lagen om sjömanspensioner och som pensionskassan eller någon annan pensionsanstalt betalar. År 2024 var statens andel av sjömanspensionerna något över 66 miljoner.

Sjömanspensionskassan ska senast den 20 oktober lämna in en ansökan till social- och hälsovårdsministeriet om statens andel för följande kalenderår. Till ansökan bifogas en kalkyl över det belopp som ska budgeteras. Social- och hälsovårdsministeriet fattar beslut om det belopp som ska betalas senast den 15 november. Samtidigt justeras också beloppet av statens andel för innevarande kalenderår och en eventuell korrigering beaktas i delbetalningen för december. Förskottet på statsandelen betalas till pensionskassan i tolv lika stora månatliga rater så, att förskottsgraden står till pensionskassans förfogande den första bankdagen i varje kalendermånad.

Sjömanspensionskassan får i början av maj av Pensionsskyddscentralen uppgifter om de pensioner enligt lagen om sjömanspensioner som andra arbetspensionsanstalter betalat föregående år. Därefter gör kassan före den 20 maj en slutlig kalkyl av statens andel för föregående kalenderår. Social- och hälsovårdsministeriet fattar beslut om det slutliga belopp som ska betalas senast den 15 juni. Samtidigt justeras också beloppet av statens andel för innevarande kalenderår och en eventuell korrigering samt justeringspost för föregående kalenderår beaktas i delbetalningen för juli.

2.2 Lagen om pension för företagare

Arbetspensionsanstalterna ansvarar för verkställigheten av pensioner enligt lagen om pension för företagare (1272/2006). Pensionsskyddscentralen ansvarar för beräkningen av statens andel samt för fördelningen av kostnaderna mellan arbetspensionsanstalterna. Bestämmelser om betalning av statens andel föreskrivs i enlighet med lagen om pension för företagare och statsrådets förordning om verkställighet av lagen om pension för företagare (1408/2006) samt den kostnadsfördelningsgrund som social- och hälsovårdsministeriet fastställt.

Verkställigheten av pensioner enligt lagen om pension för företagare medför årligen kostnader för pensionsutgifterna och utförandet av verkställigheten. Kostnaderna enligt lagen om pension för företagare täcks med företagarnas arbetspensionsförsäkringsavgifter. Det finns inga fonderade medel för FöPL-pensionerna. Enligt lagen täcker staten den andel av kostnaderna för vilka premieansvaret för året i fråga inte räcker till. År 2024 var statens andel av företagarpensionerna cirka 565 miljoner euro.

Staten betalar månatligen i förskott statens andel för året i fråga till Pensionsskyddscentralen. Beloppet på det månatliga förskottet justeras två gånger under året, både i juli och december. För detta ändamål lämnar Pensionsskyddscentralen en utredning till social- och hälsovårdsministeriet, varefter social- och hälsovårdsministeriet meddelar beslut om beloppet av förskottet på statens andel. Dessutom beräknar Pensionsskyddscentralen i efterhand det

slutliga beloppet av statens andel för det gångna året. Den beaktas i beloppet av statens andel som betalas i juli året efter det faktiska året.

Pensionsskyddscentralen fördelar för närvarande beloppet av statens andel månatligen mellan pensionsanstalterna enligt kostnadsfördelningsgrunderna. Pensionsskyddscentralen meddelar pensionsanstalterna ett överklagbart beslut om den månatliga posten innan den betalas ut. Pensionsskyddscentralen kan inte meddela beslut till pensionsanstalterna förrän social- och hälsovårdsministeriet har fattat beslut om det månatliga beloppet av statens andel. Förfarandet är i praktiken administrativt tungt.

Pensionsskyddscentralens uppskattning av beloppet av statens andel kan variera, eftersom uppskattningen av de belopp som påverkar statens andel varierar. Statens andel fastställs grovt taget som skillnaden mellan företagarpensionernas pensionsutgifter och företagens FöPL-premieinkomster. Även om ändringarna i uppskattningarna av pensionsutgiften eller premieinkomsten procentuellt sett är relativt små, kan de procentuellt sett vara stora i statens andel. Av dessa är i synnerhet den premieinkomst som företagen betalar lätt konjunkturberoende.

2.3 Lag om pension för lantbruksföretagare

Med stöd av lagen om pension för lantbruksföretagare (nedan *LFöPL*, 1280/2006) försäkras Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt lantbruksföretagare, skogsbruksföretagare, fiskare, renskötare och deras familjemedlemmar. LFöPL-försäkringen omfattar ovan nämnda stipendiater som bedriver vetenskaplig forskning eller konstnärlig verksamhet och som definieras närmare i LFöPL.

Utbetalningen av statens andel verkställs i enlighet med lagen om pension för lantbruksföretagare och statsrådets förordning om verkställighet av lagen om pension för lantbruksföretagare (1407/2006). Enligt LFöPL betalar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och staten för kostnaderna för de försäkrades pensioner, lagstadgade pensionsdelar som intjänats för oavlönad tid samt övriga förmåner. Pensionsanstaltens andel består av de försäkringsavgifter som betalats in till pensionsanstalten, minskade med pensionsanstaltens skäligena förvaltningskostnader, och avkastningen av placeringarna. I övrigt svarar staten för kostnaderna. Statens andel av utgifterna för ersättningarna från grupplivförsäkringen ska dock vara en tredjedel. År 2025 var statens andel av lantbruksföretagarnas pensioner cirka 846 miljoner euro.

Staten betalar månatligen i förskott statsandelen för året i fråga till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Förskotten på statsandelen för det följande året fastställs av social- och hälsovårdsministeriet i november året innan. Beloppet av förskottet justeras två gånger under året, i juni och november. Det slutliga beloppet av statens andel för föregående år fastställs av staten i juni följande år. Skillnaden mellan förskotten och det slutliga beloppet beaktas i beloppet av den statsandelen som betalas i juli. För fastställande av förskott och fastställande av den slutliga andelen lämnar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt utredningar till social- och hälsovårdsministeriet.

2.4 Lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

Syftet med olycksfallsförsäkringen för lantbruksföretagare och stipendiater är att betala ersättningar enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) vid olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Olycksfallsskyddet omfattar i LFöPL avsedda lantbruksföretagare, skogsbruksföretagare, fiskare, renskötare och deras

familjemedlemmar samt stipendiater som bedriver vetenskaplig forskning eller konstnärlig verksamhet. Genom ersättningarna tryggas försörjningen för ovannämnda personer och deras anhöriga vid arbetsoförmåga och dödsfall. Verkställigheten av lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare sköts av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt, vars uppgifter sköts av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som avses i lagen om pension för lantbruksföretagare.

Totalkostnaderna för olycksfallsförsäkringssystemet enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar finansieras genom en grundskyddsandel, lantbruksföretagarnas och stipendiaternas försäkringspremieandel, statens andel och avkastningen av placeringar. Genom grundskyddsandelen täcks en sådan förmån för socialförsäkring som den skadade ska ha rätt till även utan lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringssystem, men som på grund av prioritetsordningen för förmånssystemen betalas via systemet. De övriga kostnaderna för lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkring utgör ett tilläggsskydd. I finansieringen av grundskyddet deltar de anstalter som ansvarar för förmånerna inom grundskyddet, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Via grundtrygghetsandelen deltar också arbetsgivare, löntagare, företagare samt försäkrade som får pensions- och förmånsinkomster i finansieringen av systemet. Till grundskyddsandelen hör av totalkostnaderna 11,7 procent utgifter för dagpenning enligt sjukförsäkringslagen och 9,7 procent sjukvårdsutgifter enligt den lagen, 3,0 procent pensionsutgifter eller motsvarande utgifter enligt folkpensionslagen, 0,4 procent familjepensionsutgifter enligt folkpensionslagen samt 6,8 procent pensionsutgifter enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Tilläggsskyddet finansieras av lantbruksföretagare och stipendiater samt av staten. Lantbruksföretagarnas och stipendiaternas försäkringspremieandel är 37,3 procent och statens andel 31,1 procent av totalkostnaderna. År 2025 var statens andel av lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar cirka 7,2 miljoner euro.

Bestämmelser om betalning av statens andel finns i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar samt i social- och hälsovårdsministeriets förordning om betalning av grundskyddsandelar och statsandelar enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (1252/2015). Staten betalar sin andel månatligen i förskott till Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt. Beloppet på det månatliga förskottet justeras två gånger under året, i juni och november. Det slutliga beloppet av statens andel för föregående år fastställs av staten i juni följande år. Skillnaden mellan förskotten och det slutliga beloppet beaktas i beloppet av den statsandelen som betalas i juli. För fastställande av förskott och fastställande av den slutliga andelen lämnar Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt utredningar till social- och hälsovårdsministeriet.

Finansiärerna för grundskyddet, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt betalar månatligen kostnaderna för grundskyddsandelen till Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt efter att social- och hälsovårdsministeriet har fattat beslut om beloppet av förskottet eller den slutliga andelen. Folkpensionsanstaltens och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts grundskyddsandelar justeras och fastställs genom social- och hälsovårdsministeriets beslut på samma sätt som statens andel.

2.5 Lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen

Syftet med lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991) är att trygga lantbruksföretagarnas och stipendiaternas försörjning under den självrisktid som föreskrivs i sjukförsäkringslagen (1224/2004).

I lagen föreskrivs närmare om de förutsättningar som ska uppfyllas för att få ersättning. Den kostnad som finansieras består av dagpenning som betalas och en behandlingskostnad som är bunden till antalet fattade beslut. Kostnaderna för systemet betalas av statens medel och de betalas tillsammans med de i 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar avsedda betalningar.

Staten betalar sin andel månatligen i förskott till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Beloppet på det månatliga förskottet justeras två gånger under året, i juni och november. Det slutliga beloppet av statens andel för föregående år fastställs av staten i juni följande år. Skillnaden mellan förskotten och det slutliga beloppet beaktas i beloppet av den statsandelen som betalas i juli. För fastställande av förskott och fastställande av den slutliga andelen lämnar lantbruksföretagarnas pensionsanstalt utredningar till social- och hälsovårdsministeriet.

År 2025 var statens andel av ersättningen till lantbruksföretagare och stipendiater för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen cirka 2,6 miljoner euro.

2.6 Lagen om utkomststöd

Enligt 27 b § i lagen om utkomststöd (1412/1997) betalar staten månatligen till Folkpensionsanstalten förskott för det grundläggande utkomststödet till den i 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) avsedda allmänna fonden för social trygghet för att trygga Folkpensionsanstaltens betalningsberedskap. Det förskott som behövs för utbetalningen av det grundläggande utkomststödet betalas så att minst en sjättedel av det årliga förskottets belopp betalas till Folkpensionsanstalten i samband med förskottet för januari, och därefter betalas det återstående beloppet i månatliga, jämnstora poster. Om det behövs för att trygga finansieringen och en tillräcklig betalningsberedskap eller om det årliga förskottet väsentligen ändras, kan förskottet genom beslut av social- och hälsovårdsministeriet periodiseras på ett sätt som avviker från vad som föreskrivs ovan. Det sammanlagda beloppet av det innevarande årets förskott ska omedelbart justeras, om förskottsgrunderna förändrats väsentligt. Hänvisningen i 5 mom. till arbets- och näringsministeriets beslut har upphävts genom lag 1106/2024.

Folkpensionsanstalten sänder en begäran till social- och hälsovårdsministeriet om fastställande av förskott för det följande året eller en begäran om ändring av redan fastställda förskott. Den ansvariga tjänstemannen bereder ett beslut som undertecknas av ministern. Folkpensionsanstalten sänder månatligen en faktura som gäller förskottet. Förskottet för varje månad ska betalas den näst sista vardagen i föregående månad.

2.7 Lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier

Verkställigheten av förmåner enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier medför kostnader för arbetspensionsanstalterna och kostnaderna täcks helt och hållet med de ersättningar som staten månatligen betalar Pensionsskyddscentralen. Pensionsskyddscentralen fördelar ersättningen till pensionsanstalterna månatligen. Det finns inga fonder eller försäkringsavgifter för förmånerna. År 2024 betalades det ut cirka 25 miljoner euro i förmåner. Förmånskostnaderna ökar dock betydligt varje år eftersom förmånerna började öka först 2005.

Processen för verkställande av ersättningar enligt lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier motsvarar processen för statens andel enligt FöPL. Staten budgeterar förmånens månatliga poster i statsbudgeten, social- och hälsovårdsministeriet fattar beslut om posterna på basis av

Pensionsskyddscentralens utredning och Pensionsskyddscentralen fördelar de månatliga ersättningarna till pensionsanstalterna i enlighet med de beräkningsgrunder som social- och hälsovårdsministeriet fastställer. Den slutliga delbetalningen för året i fråga behandlas i juli året efter betalningsåret.

3 Målsättning

Syftet är att ändra förfarandet för utbetalning så att det vid social- och hälsovårdsministeriet inte längre fattas separata beslut om förskotten på statens andelar och justeringen av dem, utan utbetalningen av statens andelar baserar sig på en utredning som verkställaren gör om det belopp som årligen behövs och som betalas månatligen.

Syftet med de föreslagna ändringarna är att göra förfarandet för utbetalning av statens andelar smidigare och enklare samt att precisera penningrörelsen närmare behandlingen i realtid. På basis av den utredning som verkställarna gjort är det nuvarande beslutsförfarandet administrativt tungt.

Bestämmelser om förfarandet för utbetalning av statens andel finns i varje lag som gäller förmånen och i den förordning som utfärdats med stöd av den. I propositionen föreslås det att bestämmelserna om utbetalning i förordningarna överförs till lagen, med undantag för bestämmelserna om utkomstskydd för arbetslösa, som också i fortsättningen regleras i förordningarna. I bestämmelserna i lagarna och förordningarna föreskrivs det att betalningsdagen för statens andel är en viss vardag, som för tydlighetens skull föreslås bli en bankdag, eftersom bankernas betalningsrörelse endast sker på bankdagar.

De föreslagna ändringarna får inga konsekvenser för de förmåner som betalas ut eller för förmånstagarna.

4 De föreslagna ändringarna

4.1 Lagen om sjömanspensioner

Det föreslås att utbetalningen av statens andel ändras så att social- och hälsovårdsministeriet i fortsättningen inte längre fattar beslut om utbetalning av statens andel, utan att social- och hälsovårdsministeriet betalar det månatliga beloppet till Sjömanspensionskassan. Sjömanspensionskassan ska sända en anmälan, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som staten ska betala senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel. Den statliga andel som ska betalas ska stå till Sjömanspensionskassans förfogande den första bankdagen i varje kalendermånad.

Den sända anmälan ska innehålla en justeringspost som hänför sig till tidigare månader. Justeringsposten är skillnaden mellan förskottet och statens andelar som i verkligheten betalats enligt lagen om sjömanspensioner. Om det under innevarande år sker någon förändring i beloppet av de utbetalda sjömanspensionerna, görs korrigeringen när statens andel betalas för de månader som följer efter betalningsmånaden. Modellen korrigerar alltså situationen kontinuerligt med några månaders fördröjning.

4.2 Lagen om pension för företagare

Statens andel betalas till Pensionsskyddscentralen månatligen och baserar sig på Pensionsskyddscentralens utredning och uppskattning av det belopp som behövs. Anmälan om det belopp som behövs ska lämnas till social- och hälsovårdsministeriet senast tio bankdagar

före betalningsdagen för statens andel, som är den första bankdagen i månaden. Avsikten är att det belopp som faktureras i regel förblir lika stort tre månader åt gången, varvid justeringen av posterna för en månad beaktas kvartalsvis. En tätare justering skulle i betydande grad belasta verkställandet av kostnadsfördelningen, eftersom Pensionsskyddscentralen fördelar den andel som staten betalar till arbetspensionsanstalterna.

Pensionsskyddscentralen samlar in behövliga uppgifter om pensioner och försäkringsavgifter från arbetspensionsanstalterna en gång per år på våren, så det är för närvarande inte möjligt att månatligen justera den slutliga statsandelen för det föregående året. Justeringsbeloppet för de betalda poster som influtit under det föregående året kan dock justeras redan i början av året i faktureringsposterna för månaderna.

4.3 Lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier

Statens andel betalas till Pensionsskyddscentralen månatligen, som Pensionsskyddscentralen månatligen delar ut till pensionsanstalterna. Beloppet av statens andel som betalas månatligen grundar sig på Pensionsskyddscentralens utredning och uppskattning av det belopp som behövs. Anmälan om det belopp som behövs ska lämnas senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel, som är den första bankdagen i månaden. Förfarandet är liknande som i lagen om pension för företagare.

4.4 Lagen om pension för lantbruksföretagare

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ska på hösten varje år meddela social- och hälsovårdsministeriet det uppskattade beloppet av statens andel för det följande kalenderåret. Social- och hälsovårdsministeriet fattar inte något separat beslut om utbetalningen av statens andel, utan social- och hälsovårdsministeriet betalar det månatliga beloppet till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, för vilket Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt månatligen sänder en anmälan, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som staten ska betala senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel. Den statliga andel som ska betalas ska stå till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts förfogande den första bankdagen i varje kalendermånad. Med tanke på behandlingen av statsbudgeten ska Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt dessutom i mitten av mars och augusti göra en utredning utifrån vilken beloppen av de förskott som betalas också kan justeras.

I en månatliga anmälan ska den förskottsrate som baserar sig på den uppskattning som meddelats i slutet av föregående år preciseras med eventuella ändringar. Om det under innevarande år sker förändringar i beloppet av den utbetalda lagen om pension för lantbruksföretagare, görs korrigeringen när statens andel betalas för de månader som följer efter betalningsmånaden. Den månatliga justeringen av delbetalningen gör att uppföljningen av betalningen av statens andel sker i realtid och försnabbar utbetalningen och justeringen av staten för innevarande år.

En del av pensionsutgifterna enligt LFöPL betalas av andra pensionsanstalter. Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt får kännedom om det exakta beloppet av denna pensionsutgift en gång om året i och med Pensionsskyddscentralens utredning av kostnadsfördelningen. En månatlig utjämning i realtid är således inte möjlig.

4.5 Lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt ska på hösten varje år meddela social- och hälsovårdsministeriet det uppskattade beloppet av statens, Folkpensionsanstaltens och

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andelar för det följande kalenderåret. Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt ska månatligen sända en anmälan, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som betalas senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel och fakturan betalas till Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt den första bankdagen i varje kalendermånad. I den månatliga anmälan ska den förskottsrate som baserar sig på en uppskattning preciseras med eventuella ändringar.

Enligt den utredning som sänts av Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt ska Folkpensionsanstalten alltid månatligen betala den uppskattade delbetalningen för en period på sex månader till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt. Dessutom ska Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalts anmälan innehålla en uppskattning av de andelar som årligen betalas och som vid behov justeras av olycksfallsförsäkringsanstalten. Om antalet andelar ändras under innevarande år, görs korrigeringen i delbetalningen för de månader som följer efter betalningsmånaden.

Det är inte möjligt att månatligen utjämna förskotten och de faktiska betalningsandelarna, eftersom de årliga finansieringsandelarna också innehåller resultatet av placeringsverksamheten för året i fråga. Den slutliga skillnaden mellan de förskott som betalats varje år och de faktiska avgifterna utjämnas året efter betalningsåret efter att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut blivit klart.

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts kostnadsandel Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt får ingå i LFöPL:s statsandel. Folkpensionsanstalten betalar de månatliga kostnaderna för grundskyddsandelen till Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt efter att ha fått en årlig uppskattning av kostnaderna av Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt.

Bestämmelser om betalning av statens andel och närmare bestämmelser om den finns i social- och hälsovårdsministeriets förordning om betalning av grundskyddsandelar och statsandelar enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (1252/2015). Det föreslås att bestämmelserna i förordningen flyttas till lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.

4.6 Lagen om utkomststöd

Folkpensionsanstalten ska månatligen sända en anmälan, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som staten ska betala senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel. Staten andel betalas till Folkpensionsanstalten den näst sista bankdagen i föregående månad. Den månatliga anmälan ska innehålla en förskottsrate som baserar sig på en uppskattning och en justeringspost som hänför sig till tidigare månader. Skillnaden mellan de utgifter för grundläggande utkomststöd som betalats under en kalendermånad och det förskott på statens andel som betalats för att täcka utgifterna beaktas när förskottet betalas för den tredje månaden efter betalningsmånaden. Detta innebär att till exempel skillnaden i posten för januari beaktas i den faktura som sänds i slutet av mars och skillnaden betalas i april.

4.7 Lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen

Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ska månatligen sända en anmälan, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som staten ska betala senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel. Statens andel betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt den första bankdagen i varje kalendermånad.

Den månatliga anmälan ska innehålla en förskottsrapport som baseras på en uppskattning och en justeringspost som hänförs till tidigare månader. Justeringsposten är skillnaden mellan förskottet och den faktiska statsandelen. Den kostnad som finansieras består enbart av den dagpenning som Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt betalar samt av en behandlingskostnad som är bunden till antalet fattade beslut, vilket innebär att det är möjligt att utjämna förskottsrapporterna under de följande månaderna i fråga om denna förmån. Den månatliga justeringen av delbetalningen gör att uppföljningen av betalningen av statens andel sker i realtid och försnabbar utbetalningen och justeringen av staten för innevarande år.

5 Remissvar

Utkastet till regeringsproposition var på remiss mellan den 1 april och den 22 april 2026. Utlåtanden begärdes av sammanlagt sju remissinstanser och dessutom hade alla intresserade möjlighet att lämna utlåtande i tjänsten Utlåtande.fi. Det kom in sammanlagt fyra yttranden till utlåtandetjänsten inom den utsatta tiden. Utlåtanden lämnades av Pensionsskyddscentralen, Sjömanspensionskassan, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Dessutom yttrade sig Sysselsättningsfonden, Statskontoret och finansministeriet om ärendet.

Pensionsskyddscentralen, Sjömanspensionskassan, Folkpensionsanstalten, Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och Sysselsättningsfonden understödde de ändringar som föreslås i propositionen och konstaterade att de minskar beslutsfattandet och den administrativa bördan i anslutning till utbetalningen samt ändrar utbetalningen i realtid. Statskontoret understödde propositionen och konstaterade att de föreslagna ändringarna förbättrar statens kassaprognos och kassaskötsel. Folkpensionsanstalten har i sitt utlåtande föreslagit mer detaljerade ändringar i den lag om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar som föreslås i regeringspropositionen. Efter remisstiden har det i de fortsatta diskussionerna med Folkpensionsanstalten gemensamt konstaterats att de ändringar som föreslås i regeringspropositionen är som sådana tillräckliga. Finansministeriet meddelade att det inte har något att yttra i ärendet.

6 Specialmotivering

6.1 Lagen om sjömanspensioner

152 §. Statens andel. I paragrafen föreskrivs det om förfarandet för utbetalning av statens andel. Paragrafens 1 mom. motsvarar 1 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. föreskrivs det om statens årliga skyldighet att till Sjömanspensionskassan månatligen betala det belopp som enligt 1 mom. utgör statens betalningsandel.

I 3 mom. föreskrivs det om beloppet av och betalningsdagen för det förskott som staten månatligen ska betala till Sjömanspensionskassan. Förskottet motsvarar det belopp av statens andel som staten beräknas svara för och betala under följande månad. Staten betalar ut förskottet den första bankdagen i månaden. För utbetalning av förskott ska Sjömanspensionskassan lämna in en anmälan till staten, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som behövs för betalningsmånaden senast tio bankdagar före betalningsdagen för varje månad.

I 4 mom. föreskrivs det om utjämning av förskott och faktiska statsandelar. Skillnaden mellan de utgifter för sjömanspensioner som betalats under en kalendermånad och det förskott på statens betalningsandel som betalats för att täcka utgifterna beaktas när förskottet betalas för de månaderna som följer efter betalningsmånaden. Avsikten är att skillnaden mellan förskottet för varje månad och de faktiska avgifterna ska beaktas så snart som möjligt efter

betalningsmånaden. Detta innebär att till exempel skillnaden i posten för januari beaktas i den faktura som sänds i slutet av mars och skillnaden betalas i april.

I 5 mom. föreskrivs det om möjligheten för staten att betala statens andel med avvikelse från 3 mom., om betalningen behövs för att trygga pensionskassans likviditet. Momentet flyttas till lagen om förordningen om verkställighet av lagen om sjömanspensioner.

6.2 Lagen om pension för företagare

140 §. Statens deltagande i kostnaderna. I paragrafen föreskrivs det om förfarandet för utbetalning av statens andel, om vilket det för närvarande föreskrivs i 3 § i statsrådets förordning om verkställighet av lagen om pension för företagare. Paragrafens 1 mom. motsvarar 1 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. föreskrivs det om statens årliga skyldighet att till Pensionsskyddscentralen månatligen betala det belopp som enligt 1 mom. utgör statens betalningsandel.

I 3 mom. föreskrivs det om beloppet av och betalningsdagen för det förskott som staten månatligen ska betala till Pensionsskyddscentralen. Förskottet motsvarar det belopp av statens andel som staten beräknas svara för och betala under följande månad och staten betalar ut förskottet den första bankdagen i månaden. För utbetalning av förskott ska Pensionsskyddscentralen lämna in en anmälan till staten, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som behövs för betalningsmånaden senast tio bankdagar före betalningsdagen för varje månad.

I 4 mom. föreskrivs det om utjämning av förskott och faktiska statsandelar. Skillnaden mellan de utgifter enligt lagen om pension för företagare som betalats under en kalendermånad och det förskott på statens betalningsandel som betalats för att täcka utgifterna beaktas i regel kvartalsvis, det vill säga det belopp som betalas månatligen förblir lika stort tre månader åt gången.

Paragrafens 5 mom. motsvarar till sitt sakinhåll 4 mom. i den gällande paragrafen.

6.3 Lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier

8 §. Det föreslås att nya 3 och 4 mom. fogas till paragrafen. I det nya 3 mom. föreskrivs det om statens årliga skyldighet att till Pensionsskyddscentralen månatligen betala det belopp som enligt 1 mom. utgör statens betalningsandel. Förskottet motsvarar det belopp av statens andel som staten beräknas svara för och betala under följande månad och staten betalar ut förskottet den första bankdagen i månaden. För utbetalning av förskott ska Pensionsskyddscentralen lämna in en anmälan till staten, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som behövs för betalningsmånaden senast tio bankdagar före betalningsdagen för varje månad.

I det nya 4 mom. föreskrivs det om utjämning av förskott och faktiska statsandelar. Förfarandet för utbetalning av statens andel är likadant som det som beskrivs ovan i fråga om lagen om pension för företagare, alltså skillnaden mellan statens andelar som betalats under en kalendermånad och de ersättningar som betalats beaktas i regel kvartalsvis, det vill säga det belopp som betalas månatligen förblir lika stort tre månader åt gången.

6.4 Lagen om pension för lantbruksföretagare

135 §. *Pensionsanstaltens och statens ansvar för pensioner och andra förmåner.* I paragrafen föreskrivs det om förfarandet för utbetalning av statens andel. De föreslagna 1–3 mom. motsvarar 1–3 mom. i den gällande paragrafen.

I 4 mom. föreskrivs det om statens skyldighet att varje år till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt betala det belopp som enligt 1 mom. utgör statens betalningsandel.

I 5 mom. föreskrivs det om beloppet av och betalningsdagen för det förskott som staten månatligen ska betala till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. I en månatliga anmälan ska den förskottsrat som baserar sig på den uppskattning som meddelats i slutet av föregående år preciseras med eventuella ändringar. Om det under innevarande år sker förändringar i beloppet av den utbetalda lagen om pension för lantbruksföretagare, görs korrigeringen när statens andel betalas för de månader som följer efter betalningsmånaden. Förskottet motsvarar det belopp av statens andel som staten beräknas svara för och betala under följande månad. Staten betalar ut förskottet den första bankdagen i månaden. För utbetalning av förskott ska pensionsanstalten lämna in en anmälan till staten, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som behövs för betalningsmånaden senast tio bankdagar före betalningsdagen för varje månad.

I 6 mom. föreskrivs det om utjämning av förskott och faktiska statsandelar. Om det under innevarande år är nödvändigt att göra ändringar i de månatliga posterna, görs korrigeringen när statens andel betalas för de månader som följer efter betalningsmånaden. Skillnaden mellan lantbruksföretagarnas pensionsutgifter som betalats under en kalendermånad och det förskott på statens betalningsandel som betalats för att täcka utgifterna ska dock beaktas senast de månader som följer på betalningsåret efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut blivit klart.

Paragrafens 7 mom. motsvarar 6 mom. i den gällande paragrafen och där föreskrivs det om statens skyldighet att betala ett så stort belopp att pensionsanstaltens likviditet vid varje tidpunkt är tillräcklig.

135 a §. *Pensionsanstaltens och statens ansvar för stipendiaters pensioner och andra förmåner.* I paragrafen föreskrivs det om förfarandet för utbetalning av statens andel. Bestämmelserna i 1 och 2 mom. motsvarar 1 och 2 mom. i den gällande paragrafen.

I 3 mom. föreskrivs det om statens skyldighet att varje år till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt betala det belopp som enligt 1 mom. utgör statens betalningsandel.

I 4 mom. föreskrivs det om beloppet av det förskott som staten månatligen ska betala till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Staten betalar ut förskottet den första bankdagen i månaden. För utbetalning av förskott ska Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt lämna in en anmälan till staten, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som behövs för betalningsmånaden senast tio bankdagar före betalningsdagen för varje månad.

I 5 mom. föreskrivs det om utjämning av förskott och faktiska statsandelar. Om det under innevarande år är nödvändigt att göra ändringar i de månatliga posterna, görs korrigeringen när statens andel betalas för de månader som följer efter betalningsmånaden. Skillnaden mellan de uppskattade och de betalade betalningsandelarna för kalenderåret ska dock beaktas senast de månader som följer på betalningsåret efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut blivit klart.

I paragrafens 6 mom. föreskrivs det om statens skyldighet att betala ett så stort belopp att pensionsanstaltens likviditet vid varje tidpunkt är tillräcklig. Bestämmelser om likviditetsbeloppet finns i 5 § 5 mom. i statsrådets gällande förordning om verkställighet av lagen om pension för lantbruksföretagare. Paragrafens nya 6 mom. är likadan som 135 § 6 mom. i den gällande lagen.

6.5 Lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

150 §. Betalning av grundskyddsandelen och statsandelen. I paragrafen föreskrivs det om förfarandet för utbetalning av statens andel, om vilket det för närvarande föreskrivs i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) och i social- och hälsovårdsministeriets förordning om betalning av grundskyddsandelar och statsandelar enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Paragrafens 1 mom. motsvarar 1 mom. i den gällande lagen.

I 2 mom. föreskrivs det om statens, Folkpensionsanstaltens och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts skyldighet att varje år till Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt betala det belopp som enligt 1 mom. utgör statens, Folkpensionsanstaltens och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts betalningsandel.

I 3 mom. föreskrivs det om beloppet av och betalningsdagen för det förskott som månatligen ska betala till Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt. Förskottet motsvarar det belopp som staten, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt beräknas svara för och betala under följande månad och det betalas ut den första bankdagen i månaden. För utbetalning av förskott ska lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt lämna in en anmälan till staten, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som behövs för betalningsmånaden senast tio bankdagar före betalningsdagen för varje månad. Utbetalningen av de månatliga posterna mellan Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt och Folkpensionsanstalt har baserat sig på en utredning som Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt sänt och som innehåller en uppskattning av det månatliga belopp som ska betalas för de följande sex månaderna. Det finns inget behov av att ändra förfarandet, och den bestämmelse om anmälan som föreslås i paragrafen tio bankdagar före anmälan om avgiftens belopp gäller således i denna situation en längre tid framåt.

I 4 mom. föreskrivs det om utjämning av förskott och faktiska statsandelar. Om det under innevarande år är nödvändigt att göra ändringar i de månatliga posterna, görs korrigeringen när betalningsandelen betalas för de månader som följer efter betalningsmånaden. Skillnaden mellan de uppskattade och de betalade betalningsandelarna för kalenderåret ska dock beaktas senast de månader som följer på betalningsåret efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut blivit klart.

Det föreslås att bestämmelsen i 5 mom. flyttas från social- och hälsovårdsministeriets förordning om betalning av grundskydds- och statsandel enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar till lagen och att det i den föreskrivs om statens skyldighet att tillföra ett så stort belopp att Lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalts likviditet vid varje tidpunkt är tillräcklig.

180 §. Övergångsbestämmelser. Det föreslås att 6 mom. upphävs, eftersom det betalningsprogram för komplettering av ersättningsansvaret som föreskrivs där upphörde redan 2018 och den paragraf i förordningen som gäller det har upphävts genom social- och hälsovårdsministeriets förordning 240/2024.

6.6 Lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen

10 §. I paragrafen föreskrivs det om förfarandet för utbetalning av statens andel. Bestämmelserna i *1 och 2 mom.* motsvarar 1 och 2 mom. i den gällande paragrafen.

I *3 mom.* föreskrivs det om beloppet av och betalningsdagen för det förskott som staten månatligen ska betala. Förskottet motsvarar det belopp som staten beräknas svara för och betala under följande månad och det betalas ut den första bankdagen i månaden. Den månatliga anmälan ska också innehålla en förskottsrate som baserar sig på en uppskattning och en justeringspost som hänför sig till tidigare månader. För utbetalning av förskott ska Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt lämna in en anmälan till staten, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som behövs för betalningsmånaden senast tio bankdagar före betalningsdagen för varje månad.

I *4 mom.* föreskrivs det om utjämning av förskott och faktiska statsandelar. Skillnaden mellan lantbruksföretagarnas pensionsutgifter som betalats under en kalendermånad och det förskott på statens betalningsandel som betalats för att täcka utgifterna beaktas när förskottet betalas för de månaderna som följer efter betalningsmånaden. Avsikten är att skillnaden mellan förskottet för varje månad och de faktiska avgifterna ska beaktas så snart som möjligt efter betalningsmånaden.

6.7 Lagen om utkomststöd

27 b §. *Förskott som ska betalas till Folkpensionsanstalten för att täcka det grundläggande utkomststödet samt fastställande och betalning av förskott.* Det föreslås att paragrafen ändras i sin helhet och samtidigt stryks omnämmandet av fastställande av förskott i paragrafens rubrik, eftersom förskotten i fortsättningen ska betalas på basis av en faktura som Folkpensionsanstalten sänder. Paragrafens *1 mom.* motsvarar 1 mom. i den gällande lagen.

I *2 mom.* föreskrivs det om beloppet av och betalningsdagen för det förskott som staten årligen ska betala till Folkpensionsanstalten för att täcka det grundläggande utkomststödet. Förskottet motsvarar det belopp av kostnaderna för det grundläggande utkomststödet som staten beräknas svara för och betala under följande månad. Staten ska betala förskottet den näst sista bankdagen i föregående månad. För utbetalning av förskott ska Folkpensionsanstalten lämna in en anmälan till staten, det vill säga i praktiken en faktura på det belopp som behövs för betalningsmånaden senast tio bankdagar före betalningsdagen för varje månad.

I *3 mom.* föreskrivs det om utjämning av förskott och faktiska utgifter för grundläggande utkomststöd. Skillnaden mellan de utgifter för grundläggande utkomststöd som betalats under en kalendermånad och det förskott på statens betalningsandel som betalats för att täcka utgifterna beaktas när förskottet betalas för den tredje månaden efter betalningsmånaden. Detta innebär att till exempel skillnaden i posten för januari beaktas i den faktura som sänds i slutet av mars och skillnaden betalas i april. Om förskott har betalats till ett för stort belopp i förhållande till de faktiska utgifterna för det grundläggande utkomststödet, betalas förskottet till ett mindre belopp så att minskningen motsvarar skillnaden. På motsvarande sätt, om förskott har betalats till ett för litet belopp i förhållande till de faktiska utgifterna för det grundläggande utkomststödet, betalas förskottet till ett större belopp så att ökningen motsvarar skillnaden.

Det förfarande för justering av förskottens sammanlagda belopp som föreskrivs i 3 mom. i den gällande lagen är onödigt efter de föreslagna ändringarna i lagen.

7 Bestämmelser på lägre nivå än lag

Efter att lagen har stadfästas föreslås det att bestämmelserna på lägre nivå ändras, eftersom det i denna regeringsproposition föreslås att bestämmelserna i dem flyttas till lagen: statsrådets förordning om verkställighet av lagen om sjömanspensioner, statsrådets förordning om verkställighet av lagen om pension för företagare, statsrådets förordning om verkställighet av lagen om pension för lantbruksföretagare och social- och hälsovårdsministeriets förordning om betalning av grundskyddsandelar och statsandelar enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.

8 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft den 7 december 2026.

Det föreslås att skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna beaktas vid betalningen för de månader som följer efter lagens ikraftträdande. Skillnaden mellan förskotten och de faktiska betalningsandelarna enligt lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar ska beaktas månaderna efter att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut fastställdes och skillnaden mellan förskotten och de faktiska betalningsandelarna enligt lagen om utkomststöd ska betalas eller återbetalas under månaden som följer efter att Folkpensionsanstaltens bokslut fastställdes.

9 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

I 80 § 1 mom. i grundlagen föreskrivs det om utfärdande av förordningar. Enligt paragrafens 1 mom. ska dock bestämmelser om grunderna för individens rättigheter och skyldigheter samt om frågor som enligt grundlagen i övrigt hör till området för lag utfärdas genom lag. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandepraxis angående 80 § i grundlagen förutsatt att ett bemyndigande ska vara exakt och noggrant avgränsat (se t.ex. GrUU 24/2021 rd, GrUU 45/2016 rd och GrUU 38/2013 rd).

Enligt 80 § 1 mom. i grundlagen kan statsrådet och ministerierna utfärda förordningar med stöd av ett bemyndigande i grundlagen eller i någon annan lag. I grundlagsutskottets praxis har det i fråga om bemyndiganden att utfärda förordning ställts krav på att bestämmelserna ska vara exakta och noggrant avgränsade (se t.ex. GrUU 24/2021 rd, GrUU 45/2016 rd och GrUU 38/2013 rd). Bemyndigandena att utfärda bestämmelser genom förordning har på det sätt som grundlagsutskottet förutsätter begränsats till bestämmelser som preciserar lagen och till omständigheter som exakt och tydligt avgränsas i bemyndigandet.

I propositionen föreslås att bestämmelser i gällande förordningar lyfts upp till lagnivå. De föreslagna preciseringarna och överföringen till lagnivå främjar de krav på exakthet och noggrann avgränsning som grundlagen förutsätter.

Regeringen anser att det i propositionen inte föreslås sådana ändringar som skulle innebära att den inte kan behandlas i vanlig lagstiftningsordning. På de grunder som anges ovan kan lagförslaget behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av 152 § i lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 152 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 296/2015, som följer:

152 §

Statens andel

Staten är skyldig att till pensionskassan under åren 2016–2020 betala 31 procent och under år 2021 och senare år 29 procent av de pensioner och rehabiliteringspenningar enligt denna lag som hänför sig till nämnda år och som pensionskassan eller någon annan pensionsanstalt betalar.

Staten betalar varje år till pensionskassan som statens andel ett belopp som motsvarar den betalningsandel som staten ska betala enligt 1 mom.

Statens andel betalas till pensionskassan i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket pensionskassan senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan statens andel som beräknats för varje kalendermånad och statens andel som betalats under kalendermånaden i fråga beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter betalningsmånaden.

Staten kan på framställning av pensionskassan betala statens andel med avvikelse från 3 mom., om detta krävs för att trygga pensionskassans likviditet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska utgifterna beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter lagens ikraftträdande.

2.

Lag

om ändring av 140 § i lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 140 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1431/2011, som följer:

140 §

Statens deltagande i kostnaderna

Om pensionsanstalternas i enlighet med 138 § bestämda premieansvar inte räcker till kostnaderna för pensioner och förmåner enligt 139 § 1 mom., betalar staten den återstående delen.

Staten betalar varje år till Pensionsskyddscentralen som statens andel ett belopp som motsvarar den betalningsandel som staten ska betala enligt 1 mom.

Statens andel betalas till Pensionsskyddscentralen i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket Pensionsskyddscentralen senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan statens andel som beräknats för varje kalendermånad och statens andel som betalats under kalendermånaden i fråga beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter betalningsmånaden.

Den andel av kostnaderna för pensioner och andra förmåner som staten betalat ska Pensionsskyddscentralen fördela mellan pensionsanstalterna enligt de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter lagens ikraftträdande.

3.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 8 § i lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003), sådan den lyder delvis ändrad i lag 1190/2007, nya 3 och 4 mom. som följer:

8 §

Staten betalar varje år Pensionsskyddscentralen i månatliga poster ett belopp som motsvarar den ersättning som staten ska betala enligt 1 mom. Ersättningen betalas den första bankdagen i månaden, för vilket Pensionsskyddscentralen senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan statens andel som beräknats för varje kalendermånad och den ersättning som betalats under kalendermånaden i fråga beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter betalningsmånaden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter lagens ikraftträdande.

4.

Lag

om ändring av 135 och 135 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 135 och 135 a §, sådana de lyder, 135 § delvis ändrad i lag 990/2008 och 135 a § i lag 990/2008, som följer:

135 §

Pensionsanstaltens och statens ansvar för pensioner och andra förmåner

Kostnaderna för lantbruksföretagares pensioner enligt denna lag, pensionsdelar som i enlighet med 136 § 1 mom. intjänats för oavlönad tid och lantbruksföretagares övriga förmåner enligt denna lag betalas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och staten. Pensionsanstaltens andel består av de försäkringsavgifter som lantbruksföretagarna betalat in till pensionsanstalten, minskade med pensionsanstaltens skäliga förvaltningskostnader, och avkastningen av placeringarna. I övrigt svarar staten för kostnaderna enligt detta moment. Statens andel av utgifterna för ersättningarna från grupplivförsäkringen ska dock vara en tredjedel. Som försäkringsavgifter beaktas inte sådana obetalda försäkringsavgifter som förts till utsökning eller bevakats i konkurs. Som försäkringsavgifter beaktas inte heller sådana obetalda försäkringsavgifter som ingår i ett saneringsprogram enligt lagen om företagssanering (47/1993), i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i de nämnda lagarna.

Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas inte pensionsskydd som baserar sig på 11 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969), sådant det lydde före den 1 januari 2001. Till de i 1 mom. avsedda pensionerna hänförs likväl förhöjningar som i enlighet med 98 § i lagen om pension för arbetstagare utgår på pensioner enligt nämnda lagrum, till den del avkastningen av motsvarande placeringar inte räcker till förhöjningarna.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt grunderna för beräkandet av de i 1 mom. avsedda skäliga förvaltningskostnaderna och den i 1 och 2 mom. avsedda avkastningen av placeringar.

Staten betalar varje år till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som statens andel ett belopp som motsvarar den betalningsandel som staten ska betala enligt 1 mom.

Statens andel betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan de uppskattade och de faktiska betalningsandelarna för kalenderåret beaktas senast i delbetalningen för de månader som följer på betalningsåret efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut blivit klart.

Utöver vad som ovan i denna paragraf bestäms om statens andel av kostnaderna för pensioner och övriga förmåner enligt denna lag, ska staten betala pensionsanstalten ett så stort belopp att pensionsanstaltens likviditet vid varje tidpunkt är tillräcklig (*likviditetsbelopp*).

135 a §

Pensionsanstaltens och statens ansvar för stipendiaters pensioner och andra förmåner

Kostnaderna för pensioner enligt denna lag som beviljats stipendiater, pensionsdelar som i enlighet med 136 § 1 mom. intjänats för oavlönad tid och stipendiaters övriga förmåner enligt denna lag betalas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och staten. Pensionsanstaltens andel består av de försäkringsavgifter som stipendiaterna betalat in till pensionsanstalten, minskade med pensionsanstaltens skäligena förvaltningskostnader, och avkastningen av placeringarna. I övrigt svarar staten för kostnaderna enligt detta moment. Statens andel av utgifterna för ersättningarna från grupplivförsäkringen för stipendiater ska dock vara en tredjedel. Som försäkringsavgifter beaktas inte sådana obetalda försäkringsavgifter som förts till utsökning eller bevakats i konkurs. Som stipendiaters försäkringsavgifter beaktas inte heller sådana obetalda försäkringsavgifter som ingår i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i den nämnda lagen.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt grunderna för beräkandet av de i 1 mom. avsedda skäligena förvaltningskostnaderna och den i 1 mom. avsedda avkastningen av placeringar.

Staten betalar varje år till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som statens andel ett belopp som motsvarar den betalningsandel som staten ska betala enligt 1 mom.

Statens andel betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan de uppskattade och de faktiska betalningsandelarna för kalenderåret beaktas senast i delbetalningen för de månader som följer på betalningsåret efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut blivit klart.

Utöver vad som ovan i denna paragraf bestäms om statens andel av kostnaderna för pensioner och övriga förmåner enligt denna lag, ska staten betala pensionsanstalten ett så stort belopp att pensionsanstaltens likviditet vid varje tidpunkt är tillräcklig (*likviditetsbelopp*).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna beaktas i delbetalningen för de månader som följer efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut för 2026 fastställdes.

5.

Lag

om ändring av 150 och 180 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)
180 § 6 mom. och
ändras 150 § som följer:

150 §

Betalning av grundskyddsandelen och statsandelen

Folkpensionsanstalten betalar årligen till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt det sammanlagda beloppet av de i 148 § 2 mom. nämnda utgifterna enligt sjukförsäkringslagen och folkpensionslagen, och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt på motsvarande sätt utgifterna enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Staten betalar årligen till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt den i 148 § 3 mom. nämnda statsandelen.

Staten, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ska varje år betala ett belopp som motsvarar det belopp som enligt 1 mom. ska betalas till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt.

Staten, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andelar betalas i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt senast tio bankdagar före betalningsdagen för andelarna ska meddela det belopp som ska betalas.

Skillnaden mellan de uppskattade och de faktiska betalningsandelarna för kalenderåret beaktas senast i delbetalningen för de månader som följer på betalningsåret efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut blivit klart.

Staten kan av särskilda skäl på framställning av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt betala förskott med avvikelse från det som föreskrivs ovan i denna paragraf, om lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalts beredskap att betala ut förmåner enligt denna lag eller lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) annars äventyras.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna beaktas i delbetalningen för de månader som följer efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut för 2026 fastställdes.

6.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991) 10 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 882/2015, som följer:

10 §

De kostnader som föranleds av denna lag betalas av statens medel. De förvaltningskostnader som Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt föranleds av verksamheten enligt denna lag fogas till anstaltens förvaltningskostnader för verksamhet enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Förvaltningskostnaderna enligt denna lag hänförs dock inte till de totalkostnader som avses i 146 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på framställning av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt grunderna för beräkning av de förvaltningskostnader som nämns i 1 mom.

Staten betalar varje år som statens andel ett belopp som motsvarar den belopp som enligt 1 mom. ska betalas av staten.

Statens andel betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan statens andel som beräknats för varje kalendermånad och statens andel som betalats under kalendermånaden i fråga beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter betalningsmånaden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna beaktas i delbetalningen för de månader som följer efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut för 2026 fastställdes.

7.

Lag

om ändring av 27 b § i lagen om utkomststöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomststöd (1412/1997) 27 b §, sådan den lyder i lagarna 1023/2022 och 1106/2024, som följer:

27 b §

Förskott som ska betalas till Folkpensionsanstalten för att täcka det grundläggande utkomststödet samt fastställande och betalning av förskott

För att trygga Folkpensionsanstaltens betalningsberedskap betalar staten varje år till Folkpensionsanstalten genom att månatligen betala förskott för det grundläggande utkomststödet till den i 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) avsedda allmänna fonden för social trygghet.

Staten betalar det månatliga förskottet den näst sista bankdagen i föregående månad, för vilket Folkpensionsanstalten senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan de utgifter för grundläggande utkomststöd som betalats under en kalendermånad och det förskott på statens andel som betalats för att täcka utgifterna beaktas när förskottet betalas för den tredje månaden efter betalningsmånaden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna ska betalas eller återbetalas under månaden som följer efter att Folkpensionsanstaltens bokslut fastställdes.

Helsingfors den 13 maj 2026

Statsminister

Petteri Orpo

Minister för social trygghet Sanni Grahn-Laasonen

1.

Lag

om ändring av 152 § i lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 152 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag
296/2015, som följer:

Gällande lydelse

152 §

Statens andel

Staten är skyldig att till pensionskassan under åren 2016–2020 betala 31 procent och under år 2021 och senare år 29 procent av de pensioner och rehabiliteringspenningar enligt denna lag som hänför sig till nämnda år och som pensionskassan eller någon annan pensionsanstalt betalar.

Staten betalar varje år i förskott ett belopp som motsvarar vad staten uppskattas komma att betala som sin andel.

Närmare bestämmelser om betalningen av statens andel och förskott utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

152 §

Statens andel

Staten är skyldig att till pensionskassan under åren 2016–2020 betala 31 procent och under år 2021 och senare år 29 procent av de pensioner och rehabiliteringspenningar enligt denna lag som hänför sig till nämnda år och som pensionskassan eller någon annan pensionsanstalt betalar.

Staten betalar varje år till pensionskassan som statens andel ett belopp som motsvarar den betalningsandel som staten ska betala enligt 1 mom.

Statens andel betalas till pensionskassan i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket pensionskassan senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan statens andel som beräknats för varje kalendermånad och statens andel som betalats under kalendermånaden i fråga beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter betalningsmånaden.

Staten kan på framställning av pensionskassan betala statens andel med avvikelse från 3 mom., om detta krävs för att trygga pensionskassans likviditet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska utgifterna beaktas vid

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse
betalningen av statens andel för de månader
som följer efter lagens ikraftträdande.

2.

Lag

om ändring av 140 § i lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för företagare (1272/2006) 140 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 1431/2011, som följer:

Gällande lydelse

140 §

Statens deltagande i kostnaderna

Om pensionsanstaltarnas i enlighet med 138 § bestämda premieansvar inte räcker till kostnaderna för pensioner och förmåner enligt 139 § 1 mom., betalar staten den återstående delen.

Staten skall varje år i förskott betala ett belopp som motsvarar vad staten uppskattas komma att betala som sin andel.

Närmare bestämmelser om betalning av statens andel och förskott utfärdas genom förordning av statsrådet.

Den andel av kostnaderna för pensioner och andra förmåner som staten betalat ska Pensionsskyddscentralen fördela mellan pensionsanstalterna enligt de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Föreslagen lydelse

140 §

Statens deltagande i kostnaderna

Om pensionsanstaltarnas i enlighet med 138 § bestämda premieansvar inte räcker till kostnaderna för pensioner och förmåner enligt 139 § 1 mom., betalar staten den återstående delen.

Staten betalar varje år till Pensionsskyddscentralen som statens andel ett belopp som motsvarar den betalningsandel som staten ska betala enligt 1 mom.

Statens andel betalas till Pensionsskyddscentralen i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket Pensionsskyddscentralen senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan statens andel som beräknats för varje kalendermånad och statens andel som betalats under kalendermånaden i fråga beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter betalningsmånaden.

Den andel av kostnaderna för pensioner och andra förmåner som staten betalat ska Pensionsskyddscentralen fördela mellan pensionsanstalterna enligt de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna beaktas vid betalningen av statens andel för

Gällande lydelse

*Föreslagen lydelse
de månader som följer efter lagens
ikraftträdande.*

3.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier

I enlighet med riksdagens beslut fogas till 8 § i lagen om pensionsersättning som skall betalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003), sådan den lyder delvis ändrad i lag 1190/2007, nya 3 och 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

8 §

Föreslagen lydelse

8 §

Staten betalar varje år Pensionsskyddscentralen i månatliga poster ett belopp som motsvarar den ersättning som staten ska betala enligt 1 mom. Ersättningen betalas den första bankdagen i månaden, för vilket Pensionsskyddscentralen senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan statens andel som beräknats för varje kalendermånad och den ersättning som betalats under kalendermånaden i fråga beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter betalningsmånaden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter lagens ikraftträdande.

4.

Lag

om ändring av 135 och 135 a § i lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 135 och 135 a §, sådana de lyder, 135 § delvis ändrad i lag 990/2008 och 135 a § i lag 990/2008, som följer:

Gällande lydelse

135 §

Pensionsanstaltens och statens ansvar för pensioner och andra förmåner

Kostnaderna för lantbruksföretagares pensioner enligt denna lag, pensionsdelar som i enlighet med 136 § 1 mom. intjänats för oavlönad tid och lantbruksföretagares övriga förmåner enligt denna lag betalas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och staten. Pensionsanstaltens andel består av de försäkringsavgifter som lantbruksföretagarna betalat in till pensionsanstalten, minskade med pensionsanstaltens skäliga förvaltningskostnader, och avkastningen av placeringarna. I övrigt svarar staten för kostnaderna enligt detta moment. Statens andel av utgifterna för ersättningarna från grupplivförsäkringen ska dock vara en tredjedel. Som försäkringsavgifter beaktas inte sådana obetalda försäkringsavgifter som förts till utsökning eller bevakats i konkurs. Som försäkringsavgifter beaktas inte heller sådana obetalda försäkringsavgifter som ingår i ett saneringsprogram enligt lagen om företagssanering (47/1993), i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i de nämnda lagarna.

Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas inte pensionsskydd som baserar sig på 11 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969), sådant det lydde före den 1 januari 2001. Till de i 1 mom.

Föreslagen lydelse

135 §

Pensionsanstaltens och statens ansvar för pensioner och andra förmåner

Kostnaderna för lantbruksföretagares pensioner enligt denna lag, pensionsdelar som i enlighet med 136 § 1 mom. intjänats för oavlönad tid och lantbruksföretagares övriga förmåner enligt denna lag betalas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och staten. Pensionsanstaltens andel består av de försäkringsavgifter som lantbruksföretagarna betalat in till pensionsanstalten, minskade med pensionsanstaltens skäliga förvaltningskostnader, och avkastningen av placeringarna. I övrigt svarar staten för kostnaderna enligt detta moment. Statens andel av utgifterna för ersättningarna från grupplivförsäkringen ska dock vara en tredjedel. Som försäkringsavgifter beaktas inte sådana obetalda försäkringsavgifter som förts till utsökning eller bevakats i konkurs. Som försäkringsavgifter beaktas inte heller sådana obetalda försäkringsavgifter som ingår i ett saneringsprogram enligt lagen om företagssanering (47/1993), i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner (57/1993) eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i de nämnda lagarna.

Vid tillämpningen av denna paragraf beaktas inte pensionsskydd som baserar sig på 11 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969), sådant det lydde före den 1 januari 2001. Till de i 1 mom.

Gällande lydelse

avsedda pensionerna hänförs likväl förhöjningar som i enlighet med 98 § i lagen om pension för arbetstagare utgår på pensioner enligt nämnda lagrum, till den del avkastningen av motsvarande placeringar inte räcker till förhöjningarna.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt grunderna för beräkandet av de i 1 mom. avsedda skäligen förvaltningskostnaderna och den i 1 och 2 mom. avsedda avkastningen av placeringar.

Staten skall varje år i förskott betala ett belopp som motsvarar vad staten uppskattas komma att betala som sin andel enligt 1 mom.

Närmare föreskrifter om statens andel och betalning av förskott utfärdas genom förordning av statsrådet.

Utöver vad som ovan i denna paragraf bestäms om statens andel av kostnaderna för pensioner och övriga förmåner enligt denna lag, skall staten betala pensionsanstalten ett så stort belopp att pensionsanstaltens likviditet vid varje tidpunkt är tillräcklig (*likviditetsbelopp*).

135 a §

Pensionsanstaltens och statens ansvar för stipendiater pensioner och andra förmåner

Kostnaderna för pensioner enligt denna lag som beviljats stipendiater, pensionsdelar som i enlighet med 136 § 1 mom. intjänats för oavlönad tid och stipendiater övriga förmåner enligt denna lag betalas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och

Föreslagen lydelse

avsedda pensionerna hänförs likväl förhöjningar som i enlighet med 98 § i lagen om pension för arbetstagare utgår på pensioner enligt nämnda lagrum, till den del avkastningen av motsvarande placeringar inte räcker till förhöjningarna.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt grunderna för beräkandet av de i 1 mom. avsedda skäligen förvaltningskostnaderna och den i 1 och 2 mom. avsedda avkastningen av placeringar.

Staten betalar varje år till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som statens andel ett belopp som motsvarar den betalningsandel som staten ska betala enligt 1 mom.

Statens andel betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan de uppskattade och de faktiska betalningsandelarna för kalenderåret beaktas senast i delbetalningen för de månader som följer på betalningsåret efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut blivit klart.

Utöver vad som ovan i denna paragraf bestäms om statens andel av kostnaderna för pensioner och övriga förmåner enligt denna lag, ska staten betala pensionsanstalten ett så stort belopp att pensionsanstaltens likviditet vid varje tidpunkt är tillräcklig (*likviditetsbelopp*).

135 a §

Pensionsanstaltens och statens ansvar för stipendiater pensioner och andra förmåner

Kostnaderna för pensioner enligt denna lag som beviljats stipendiater, pensionsdelar som i enlighet med 136 § 1 mom. intjänats för oavlönad tid och stipendiater övriga förmåner enligt denna lag betalas av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt och

Gällande lydelse

staten. Pensionsanstaltens andel består av de försäkringsavgifter som stipendiaterna betalat in till pensionsanstalten, minskade med pensionsanstaltens skäligena förvaltningskostnader, och avkastningen av placeringarna. I övrigt svarar staten för kostnaderna enligt detta moment. Statens andel av utgifterna för ersättningarna från grupplivförsäkringen för stipendiater ska dock vara en tredjedel. Som försäkringsavgifter beaktas inte sådana obetalda försäkringsavgifter som förts till utsökning eller bevakats i konkurs. Som stipendiaters försäkringsavgifter beaktas inte heller sådana obetalda försäkringsavgifter som ingår i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i den nämnda lagen.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt grunderna för beräkandet av de i 1 mom. avsedda skäligena förvaltningskostnaderna och den i 1 mom. avsedda avkastningen av placeringar.

Staten ska varje år i förskott betala ett belopp som motsvarar vad staten uppskattas komma att betala som sin andel enligt 1 mom.

Närmare föreskrifter om statens andel och betalning av förskott utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

staten. Pensionsanstaltens andel består av de försäkringsavgifter som stipendiaterna betalat in till pensionsanstalten, minskade med pensionsanstaltens skäligena förvaltningskostnader, och avkastningen av placeringarna. I övrigt svarar staten för kostnaderna enligt detta moment. Statens andel av utgifterna för ersättningarna från grupplivförsäkringen för stipendiater ska dock vara en tredjedel. Som försäkringsavgifter beaktas inte sådana obetalda försäkringsavgifter som förts till utsökning eller bevakats i konkurs. Som stipendiaters försäkringsavgifter beaktas inte heller sådana obetalda försäkringsavgifter som ingår i ett betalningsprogram enligt lagen om skuldsanering för privatpersoner eller i en sådan frivillig skuldsanering som till innehållet motsvarar principerna i den nämnda lagen.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på ansökan av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt grunderna för beräkandet av de i 1 mom. avsedda skäligena förvaltningskostnaderna och den i 1 mom. avsedda avkastningen av placeringar.

Staten betalar varje år till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som statens andel ett belopp som motsvarar den betalningsandel som staten ska betala enligt 1 mom.

Statens andel betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan de uppskattade och de faktiska betalningsandelarna för kalenderåret beaktas senast i delbetalningen för de månader som följer på betalningsåret efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut blivit klart.

Utöver vad som ovan i denna paragraf bestäms om statens andel av kostnaderna för pensioner och övriga förmåner enligt denna lag, ska staten betala pensionsanstalten ett så stort belopp att pensionsanstaltens likviditet

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse
vid varje tidpunkt är tillräcklig
(likviditetsbelopp).

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .
Skillnaden mellan de uppskattade förskotten
för 2026 och de faktiska betalningsandelarna
beaktas i delbetalningen för de månader som
följer efter det att Lantbruksföretagarnas
pensionsanstalts bokslut för 2026 fastställdes.

5.

Lag

om ändring av 150 och 180 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015)
180 § 6 mom. och
ändras 150 § som följer:

Gällande lydelse

150 §

Betalning av grundskyddsandelen och statsandelen

Folkpensionsanstalten betalar årligen till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt det sammanlagda beloppet av de i 148 § 2 mom. nämnda utgifterna enligt sjukförsäkringslagen och folkpensionslagen, och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt på motsvarande sätt utgifterna enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Staten betalar årligen den i 148 § 3 mom. nämnda statsandelen.

Staten, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ska, i enlighet med vad genom en förordning av social- och hälsovårdsministeriet närmare föreskrivs, varje år månatligen i förskott betala ett belopp motsvarande vad de uppskattas komma att betala i andel enligt 1 mom. Genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet utfärdas närmare bestämmelser om fastställandet av de slutliga beloppen på de i 1 mom. avsedda andelarna och om den tidpunkt vid vilken lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt ska tillstålla social- och hälsovårdsministeriet en redogörelse för det slutliga fastställandet av andelarna.

Föreslagen lydelse

150 §

Betalning av grundskyddsandelen och statsandelen

Folkpensionsanstalten betalar årligen till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt det sammanlagda beloppet av de i 148 § 2 mom. nämnda utgifterna enligt sjukförsäkringslagen och folkpensionslagen, och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt på motsvarande sätt utgifterna enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Staten betalar årligen till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt den i 148 § 3 mom. nämnda statsandelen.

Staten, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ska varje år betala ett belopp som motsvarar det belopp som enligt 1 mom. ska betalas till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt.

Staten, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts andelar betalas i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt senast tio bankdagar före betalningsdagen för andelarna ska meddela det belopp som ska betalas.

Skillnaden mellan de uppskattade och de faktiska betalningsandelarna för kalenderåret beaktas senast i delbetalningen för de månader som följer på betalningsåret efter det

Gällande lydelse

180 §

Övergångsbestämmelser

För finansiering av de totalkostnader som avses i denna lag ska, utöver det som i 148 § bestäms om finansieringen av totalkostnaderna, Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 15 a § i den genom denna lag upphävda lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare 2016–2018 betala en avgift för komplettering av ersättningsansvaret för täckande av det ansvarsunderskott som i fråga om grundskyddsandelen uppstått före 2004. Närmare bestämmelser om förfarandet i anslutning till uttagandet av denna avgift utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet. På ansökan av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt fastställer social- och hälsovårdsministeriet grunderna för uträknande av avgiften för komplettering av ersättningsansvaret så att avgiften fördelar sig på andelar som Folkpensionsanstalten och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt ska svara för i proportion till de finansieringsandelar som anges i 148 § 2 mom.

Föreslagen lydelse

att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut blivit klart.

Staten kan av särskilda skäl på framställning av lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt betala förskott med avvikelse från det som föreskrivs ovan i denna paragraf, om lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalts beredskap att betala ut förmåner enligt denna lag eller lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981) annars äventyras.

180 §

Övergångsbestämmelser

(upphävs)

Denna lag träder i kraft den 20 .
Skillnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna beaktas i delbetalningen för de månader som följer efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut för 2026 fastställdes.

6.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om ersättning till lantbruksföretagare för självrisktiden enligt sjukförsäkringslagen (118/1991) 10 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 882/2015, som följer:

Gällande lydelse

10 §

De kostnader som föranleds av denna lag betalas av statens medel. De förvaltningskostnader som Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt föranleds av verksamheten enligt denna lag fogas till anstaltens förvaltningskostnader för verksamhet enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Förvaltningskostnaderna enligt denna lag hänförs dock inte till de totalkostnader som avses i 146 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på framställning av lantbruksföretagarnas pensionsanstalt grunderna för beräkning av de förvaltningskostnader som nämns i 1 mom.

Staten ska varje år månatligen i förskott betala ett belopp som motsvarar vad staten uppskattas komma att betala som sin andel enligt 1 mom. Förskotten fastställs och betalas tillsammans med de förskott som avses i 150 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.

Föreslagen lydelse

10 §

De kostnader som föranleds av denna lag betalas av statens medel. De förvaltningskostnader som Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt föranleds av verksamheten enligt denna lag fogas till anstaltens förvaltningskostnader för verksamhet enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Förvaltningskostnaderna enligt denna lag hänförs dock inte till de totalkostnader som avses i 146 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar.

Social- och hälsovårdsministeriet fastställer på framställning av Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt grunderna för beräkning av de förvaltningskostnader som nämns i 1 mom.

Staten betalar varje år som statens andel ett belopp som motsvarar den belopp som enligt 1 mom. ska betalas av staten.

Statens andel betalas till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt i månatliga poster den första bankdagen i månaden, för vilket Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan statens andel som beräknats för varje kalendermånad och statens andel som betalats under kalendermånaden i fråga beaktas vid betalningen av statens andel för de månader som följer efter betalningsmånaden.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Skilnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna beaktas i delbetalningen för de månader som följer efter det att Lantbruksföretagarnas pensionsanstalts bokslut för 2026 fastställdes.

7.

Lag

om ändring av 27 b § i lagen om utkomststöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomststöd (1412/1997) 27 b §, sådan den lyder i lagarna 1023/2022 och 1106/2024, som följer:

Gällande lydelse

27 b §

*Förskott som ska betalas till
Folkpensionsanstalten för att täcka det
grundläggande utkomststödet samt
fastställande och betalning av förskott*

För att trygga Folkpensionsanstaltens betalningsberedskap betalar staten månatligen till Folkpensionsanstalten förskott för det grundläggande utkomststödet till den i 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) avsedda allmänna fonden för social trygghet.

Det förskott som behövs för utbetalningen av det grundläggande utkomststödet betalas så att minst en sjättedel av det årliga förskottets belopp betalas till Folkpensionsanstalten i samband med förskottet för januari, och därefter betalas det återstående beloppet i månatliga, jämnstora poster. Om det behövs för att trygga finansieringen och en tillräcklig betalningsberedskap eller om det årliga förskottet väsentligen ändras, kan förskottet genom beslut av social- och hälsovårdsministeriet eller i de ärenden som avses i 5 mom. genom beslut av arbets- och näringsministeriet periodiseras på ett sätt som avviker från vad som föreskrivs ovan.

Det sammanlagda beloppet av det innevarande årets förskott ska omedelbart justeras, om förskottsgrunderna förändrats väsentligt.

Det månatliga förskottet ska betalas den näst sista vardagen i föregående månad.

Föreslagen lydelse

27 b §

*Förskott som ska betalas till
Folkpensionsanstalten för att täcka det
grundläggande utkomststödet samt
fastställande och betalning av förskott*

För att trygga Folkpensionsanstaltens betalningsberedskap betalar staten varje år till Folkpensionsanstalten genom att månatligen betala förskott för det grundläggande utkomststödet till den i 12 d § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001) avsedda allmänna fonden för social trygghet.

Staten betalar det månatliga förskottet den näst sista bankdagen i föregående månad, för vilket Folkpensionsanstalten senast tio bankdagar före betalningsdagen för statens andel ska till staten meddela det belopp som staten ska betala.

Skillnaden mellan de utgifter för grundläggande utkomststöd som betalats under en kalendermånad och det förskott på statens andel som betalats för att täcka utgifterna beaktas när förskottet betalas för den tredje månaden efter betalningsmånaden.

_____

Denna lag träder i kraft den 20 .

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Skilnaden mellan de uppskattade förskotten för 2026 och de faktiska betalningsandelarna ska betalas eller återbetalas under månaden som följer efter att Folkpensionsanstaltens bokslut fastställdes.